

Értékelés és intézkedési terv az Oktatói munka hallgatói véleményezése 2023/24. tanév őszi félévi eredményeiről

Gazdaságelméleti és Módszertani Intézet

Készítette: Bartha Zoltán intézetigazgató

Összefoglaló

Hallgatóink véleménye rendkívül fontos visszajelzés a munkánkról. Abban vagyunk érdekeltek, hogy minél nagyobb számú visszajelzés érkezzon, ezért a megfogalmazott javaslatokra érdemben kell reagálnunk. A visszajelzésekből kiderül, hogy az oktatói munka mely elemeit tartják hallgatóink viszonylag gyengébbnek. Közös hallgatói-oktatói érdek, hogy az alacsonyabb pontszámú területeken a jövőben javulás következzen be. Ezzel biztosíthatjuk, hogy hallgatóink magasabb tudással és alacsonyabb frusztrációs szinttel zárják a kurzusainkat. Intézetigazgatóként ehhez úgy tudok hozzájárulni, hogy lehetséges beavatkozási irányokra mutatok példát, de a közös célt akkor érhetjük el, ha oktatóink az értékelések ismeretében személyre szabott beavatkozásokról döntenek. Ezekről a beavatkozásokról minden félév kezdete előtt az oktatóknak visszajelzést kell adniuk az intézetigazgató számára.

Az intézkedési terv végén részletesen leírt javaslataim az alábbiakban összegezhetők:

1. Amennyiben a visszajelzések szerint egyes tárgyak óraszámja nem elegendő, különösen fontos a lemaradó hallgatók igényeinek kiszolgálása, extra tananyagok elérhetővé tétele, ill. extra konzultációs lehetőségek biztosítása – és mindezen lehetőségek intenzív kommunikálása. Fontos, hogy ezeket a visszajelzéseket a mintatanterv készítés során is figyelembe vegye a Kar.
2. Erősíteni kell a kommunikációt; a visszajelzések alapján a hallgatók nem ismerik azokat a lehetőségeket, amiket már évek óta biztosít számukra a GEMI.
3. Személyes egyeztetések során az intézetigazgató megbeszéli az oktatókkal, hogy miként tudunk a válaszokban, és különösen a szöveges értékelésekben jelzett hallgatói elvárásoknak jobban megfelelni. A megbeszélésekre az új értékelések után vissza kell térni.
4. Jelen dokumentumot, és a benne található helyzetértékelést a GEMI honlapon elérhetővé tesszük a hallgatók számára.

Helyzetértékelés

A 2023/24. tanév őszi félévében a GEMI kb. 2700 hallgatót tanított. Közülük 384-an töltötték ki az OMHV kérdőíveket (pontosabban: összesen 384 visszajelzés érkezett, de mivel tárgyait többen is oktatják, feltételezhető, hogy egyes hallgatók válasza többször is megjelenjenek). Az 1. táblázat az értékelt tárgyak megoszlását mutatja.

1. táblázat: 2023/24 őszi OMHV-ban értékelt GEMI tárgyai

Tantárgyak	Kar	Képzés	Oktató(k)	Értékelés
Közgazdaságtan alapja	GTK-MAK	nappali és levelező	Tóth Zoltán	29
Közgazdaságtan alapjai	GTK-GÉIK	nappali és levelező	Karajz Sándor	50
Kutatásmódszertan és biostatisztika	ETK	nappali és levelező	Fodor Kitti Varga Beatrix	10 9
Microeconomics	GTK	nappali	S. Gubik Andrea	2
Mikroökonómia	GTK	nappali	Kis-Orloczki Mónika Karajz Sándor S. Gubik Andrea Tóth Zoltán	61 6 64 42
Nemzetközi közgazdaságtan	GTK	nappali és levelező	Bartha Zoltán S. Gubik Andrea	8 4
Nemzetközi kvalitatív elemzés	GTK	nappali és levelező	S. Gubik Andrea	6
Statisztika	ÁJK	nappali és levelező	Fodor Kitti Varga Beatrix	19 35
Üzleti statisztika	GTK	nappali és levelező	Fodor Kitti Lengyel Levente Szilágyi Roland Varga Beatrix	13 6 2 25

Oktatóink és tárgyait értékelése összességében jónak mondható. A 2. táblázat az intézet értékeléseinek átlagát mutatja a fontosabbnak tartott szempontok szerint. A bemutatott szempontok átlaga 4,92, ami a hatfokozatú skálán 82%-nak, azaz a standard értékelési skáláink szerint jó eredménynek felel meg.

2. táblázat: A GEMI tárgyak értékelése a 2023/24 őszi OMHV szerint

Értékelési szempont	Válasz	Átlag	Szórás
Mennyire ajánlaná az oktató óráit hallgatótársainak?	383	4,69	1,71
Mennyire volt az oktató felkészült?	384	5,29	1,24
Mennyire volt az oktató kommunikációja, magyarázata logikus, érthető, követhető?	384	4,74	1,61
Mennyire volt korrekt és az átadott ismeretekkel összhangban a számonkérés?	383	4,74	1,66
Volt konzultációs lehetőség biztosítva a félév során a kontaktórán kívül? (fogadóóra/konzultáció/elektronikus, stb..)	382	5,16	1,35
Értékelések átlaga	384	4,92	

Az adatokból kiderül, hogy kapcsolat van a tárgy nehézségi foka és az oktatók értékelése között (3. táblázat). A Khí-négyzet teszt egyértelműen bizonyítja, hogy az oktatók megítélése szignifikánsan eltér attól függően, hogy a hallgatók elegendőnek vagy kevésnek találták a tárgy óraszámát; a két tényező közötti kapcsolat közepes (Cramer V = 0,318).

- Azok 86%-a, akik szerint az óraszám elegendő volt, inkább ajánlaná az oktató óráit hallgatótársainak (4-6).
- Azok 43%-a, akik szerint az óraszám kevés volt, inkább nem ajánlaná az oktató óráit hallgatótársainak (1-3).

**3. táblázat: Keresztábra – Ön szerint elegendő a jelenlegi óraszám a tantárgy elsajátításához? *
Mennyire ajánlaná az oktató óráit hallgatótársainak?**

			Mennyire ajánlaná az oktató óráit hallgatótársainak?						Total
			1	2	3	4	5	6	
Ön szerint elegendő a jelenlegi óraszám a tantárgy elsajátításához?	elegendő	Count	14	10	16	34	44	172	290
		Expected Count	31,8	12,9	16,7	39,4	41,6	147,7	290,0
	sok	Count	6	0	0	4	1	0	11
		Expected Count	1,2	,5	,6	1,5	1,6	5,6	11,0
	kevés	Count	22	7	6	14	10	23	82
		Expected Count	9,0	3,6	4,7	11,1	11,8	41,7	82,0
Total		Count	42	17	22	52	55	195	383
		Expected Count	42,0	17,0	22,0	52,0	55,0	195,0	383,0

Az oktatók óráinak ajánlása változó értékét két faktor határozza meg jelentős részben. A két faktor az összes vizsgált változó varianciájának 62%-át magyarázza.

1. F1 Tananyag és az oktató jellemzői, ami az alábbi változókból áll össze
 - Elérhetővé tette az oktató a tananyagot? (előadásvázlat, jegyzet, tankönyv, cikkek, internet, stb.)
 - Volt konzultációs lehetőség biztosítva a félév során a kontaktórán kívül? (fogadóóra/konzultáció/elektronikus, stb..)
 - Elérhetővé tette az oktató a kurzus tematikáját a félév elején?
 - Mennyire hozott aktuális, gyakorlati példákat, eseteket az oktató?
 - Mennyire volt az oktató felkészült?
 - Mennyire volt segítőkész az oktató a hallgatói kérések tekintetében?
 - Mennyire volt az oktató kommunikációja, magyarázata logikus, érthető, követhető?
2. F2 Tanítási idő és vizsgáztatás, ami az alábbi változókból áll össze:
 - Ön szerint elegendő a jelenlegi óraszám a tantárgy elsajátításához?
 - Mennyire érzi a kurzus órája és a tananyag mennyisége, elsajátíthatósága közötti összhangot?
 - Mennyire volt korrekt és az átadott ismeretekkel összhangban a számonkérés?

A két faktorból felépített lineáris regressziós modell, amelyben az oktatók órájának ajánlása a függő változó, a 4-6. táblázatban látható jellemzőkkel bír. Ebből az derül ki, hogy a diákok oktatóinkat a tananyag elérhetősége, a konzultációs lehetőségek biztosítása és az oktatói rátermettség alapján ítélik meg egyrészt, másrészt pedig hatással van véleményükre az, hogy milyen könnyen tudták teljesíteni a tantárgyat.

4. táblázat: Mennyire ajánlaná az oktató óráit modell – ANOVA teszt

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	820,690	2	410,345	551,117	,000 ^b
	Residual	277,725	373	,745		
	Total	1098,415	375			

- a. Dependent Variable: Mennyire ajánlaná az oktató óráit hallgatótársainak?
- b. Predictors: (Constant), F2 Tanítási idő és vizsgáztatás, F1 Tananyag és az oktató jellemzői

5. táblázat: Mennyire ajánlaná az oktató óráit modell – Magyarázó erő

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,864 ^a	,747	,746	,86288

a. Predictors: (Constant), F2 Tanítási idő és vizsgáztatás, F1 Tananyag és az oktató jellemzői

6. táblázat: Mennyire ajánlaná az oktató óráit modell – Változók bétái

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	4,676	,044		105,068	,000
	F1 Tananyag és az oktató jellemzői	1,162	,045	,679	26,086	,000
	F2 Tanítási idő és vizsgáztatás	,915	,045	,535	20,536	,000

a. Dependent Variable: Mennyire ajánlaná az oktató óráit hallgatótársainak?

Beavatkozási irányok

Hallgatóink véleménye rendkívül fontos visszajelzés a munkánkról. Abban vagyunk érdekeltek, hogy minél nagyobb számú visszajelzés érkezen, ezért a megfogalmazott javaslatokra érdemben kell reagálnunk. Figyelembe véve, hogy a tantárgyaink megítélése összességében jó, a helyzetértékelés alapján négy beavatkozási irányt látok célszerűnek.

1. Az értékelések akkor minősülnek kritikusnak, ha egy adott oktatónál a tantárgy globális indexe 4 (66%) alatti. Ezen tárgyaknál pontokba szedett intézkedési tervre van szükség, ahol érdemben reagálunk a kritikus hallgatói felvetésekre.
2. Kiemelten kezelendő a hallgatói visszajelzés arról, hogy elegendő, sok vagy kevés volt az idő a tantárgy anyagának megértéséhez.
3. Kommunikációs problémára utal, ha a hallgatók által érzékelt valóság jelentősen eltér attól, amit az oktató reálisnak érez (pl. a tananyag és a tematikák elérhetőségéről, vagy a konzultációs lehetőségekről).

4. A visszajelzések fontos része a kérdőívhez fűzött szöveges kiegészítések. Ezekre kiemelten figyelni kell, mert a megírásuk jelentős időbefektetéssel jár, ami a válaszadó motivációját mutatja, és olyan körülményekre hívhatják fel a figyelmet, amire a kérdőív összeállítója nem gondolt.

Javaslatok

A négy beavatkozási irány alapján az alábbi javaslatok fogalmazhatók meg.

1. Egy GEMI tantárgy globális kurzusértékelése volt 4 pont alatt. A részletes válaszok alapján kitűnik, hogy az értékelő hallgatók nem értik az órai magyarázatokat; a szöveges visszajelzés jól összefoglalja a helyzetet: „A számonkért anyag véleményem szerint túl magas szintű volt, megérteni nem tudtuk. Véleményem szerint ilyen magas szinten a szakdolgozati kutatás során sem lesz rá szükség”.
 - a. Az Intézet 2024. szeptemberéig jelzi a szakfelelősnek, hogy a hallgatók túl összetettnek érzik azt a tananyagot, amit a szak képzési kimenetei a tárgy oktatóinak előírnak. Az egyeztetés alapján módosulhat a tematika, ill. az órák hangsúlya is.
2. Azon tárgyaknál, ahol jelentősebb (10% feletti) válaszadó számolt be arról, hogy a jelenlegi óraszám kevés vagy sok a tantárgy teljesítéséhez, beavatkozásra van szükség. Ezek lehetséges iránya:
 - a. A 2024 szeptemberi tematika készítés során az anyag átalakítása vagy kiegészítése lehet szükséges.
 - b. A hallgatók figyelmét a tematikában, az elearning rendszerben, ill. az órák előtt rendszeresen fel kell hívni a konzultációs lehetőségekre. Külön konzultációs lehetőséget célszerű biztosítani azoknak, akik a tananyaggal már korán lemaradtak, és a gyenge alapok miatt nem képesek tartani a lépést az átlagos hallgatókkal.
 - c. Az intézetigazgató a mintatantervek készítésénél is felhívja a szakfelelősök figyelmét a hallgatói visszajelzésekre.
3. Minden oktatónkat arra kérjük, hogy a visszajelzések alapján gondolja újra a tematika felépítését, az elearning rendszerben megosztott anyagokat, az intézeti honlapon közzétett információkat, ill. az órákon megosztott információkat.
 - a. Érdemes megfontolni, hogy a tematikába külön olyan pontokat teszünk be, ami egyes vélt vagy valós hiányosságokra reagálnak.
 - b. Javasolom kifejezetten utalni rá, hogy a tematika, az óra bizonyos részei azért ilyen formában prezentáltak, mert az OMHV visszajelzései alapján ez tűnt szükségesnek.
4. Az intézetigazgató a személyes értékelés során javaslatokat fogalmaz meg az egyes oktatóknak a hallgatók szöveges visszajelzése alapján, amelyek pl. az órartartási fegyelmet, a vizsgáztatás során tapasztalt reakciókat vagy az órartartás stílusát és tartalmát érintik. Ezekre a megbeszélésekre az intézetigazgató kezdeményezésére 2024. június 15-éig sor kerül.

A javaslatok alkalmazását a 2024 szeptemberi tanévkezdés előtti intézeti értekezleten tekinti át a GEMI.